

Referat: Workshop om Miljøbiologi og Environmental Risk

Aftagerpanelmøde 2013, ENSPAC, RUC

Til stede: Anette Christiansen (Miljøchef, Landbrug & Fødevarer), Jesper Heldbo (Sekretariatsleder, Aquacircle), Annemette Palmqvist (Lektor, Miljøbiologi), Gary Banta (Studieleder, Environmental Risk), Allan Jakobsen (AC-studievejleder, ENSPAC) (referent).

Information og diskussion om Miljøbiologi

- Annemette orienterede om den nuværende status på faget Miljøbiologi: Faget er et velfungerende men lille fag på RUC. Faget har 132 indskrevne studerende (hvilket ikke er det samme som aktive studerende) – heraf kommer nogle enkelte studerende indskrevet på Almen Biologi, som følger udvalgte kurser på Miljøbiologi. At faget ikke har mange studerende skyldes især, at den primære rekruttering er fra Den Naturvidenskabelige Bacheloruddannelse på RUC, som har et lille optag af studerende. Derfor sættes der på rekruttering til Den Naturvidenskabelige Bacheloruddannelse via forskellige initiativer. Desuden oplever Miljøbiologi, at studerende efter afsluttet bacheloruddannelse vælger kandidatuddannelse på et andet universitet, idet de studerende ikke kan finde et relevant kombinationsfag til Miljøbiologi på RUC
- Jesper spurgte, om der var rekruttering af studerende fra andre universiteter – heraf særligt udlandet. Gary svarede, at dette ikke i særlig stor grad er tilfældet på Miljøbiologi. Derfor sætter man netop på, at Environmental Risk kan tiltrække studerende fra udlandet.
- Anette spurgte ind til hvilke konkrete kurser, der blev udbudt på faget. Annemette nævnte, at bachelormodulet indeholder obligatoriske kurser som Elementær Biostatistik, Terrestrisk og Akvatisk feltkursus, Dyr og planters fysiologi samt Populationsbiologi. På kandidatmodulerne er der lidt valgfrihed i kurserne.
- Jesper spurgte ind til, om man på Miljøbiologi har fokus på de nye politiske tendenser inden for havstrategi, når nu faget har meget at gøre med vandmiljø. Der var måske relevante job inden for disse områder – særligt hvis de studerende også havde viden om lovgivning og regulering. Desuden var kompetencer med GIS ofte relevante.
- Annemette og Gary forklarede, at studerende kunne vælge Teksam som kombinationsfag, fordi dette fag har fokus på lovgivning og regulering. Desuden kan man tage et GIS-kursus, hvis man kombinerer med Teksam eller Geografi. Desuden vil Environmental Risk inddrage aspekter af regulering og lovgivning.
- Anette pointerede, at det var fint med et smalt fokus på Miljøbiologi, fordi det netop er et kombinationsfag.
- Gary supplerede med, at det i den sammenhæng er vigtigt, at de studerende bliver studievejledt til at vælge den rette fagkombination efter deres interesse og karriereønsker.

- Jesper spurgte ind til, om studerende kunne tage studieaktiviteter på andre universiteter. Annemette svarede, at det er muligt som meritstuderende. Man har erfaringer med, at studerende læser kurser på LIFE (der nu er en del af SCIENCE) på KU.
- Anette spurgte ind til, om de studerende var i praktik. Allan fortalte, at det ikke er en mulighed i studieordningen for faget. Annemette forklarede, at det er svært at finde plads til praktik i uddannelse, idet der er så meget fagligt, de studerende skal nå at lære.
- Gary supplerede med, at mange studerende til gengæld arbejder med inddragelse af konkrete problemstillinger fra virksomheder og centre i deres projekter og specialer. Det kunne fx være om vandrestaurering eller et samarbejde med Danmarks Miljøundersøgelser.
- Jesper spurgte, om der var samarbejde med kommunerne. Gary svarede, at det umiddelbart ikke er tilfældet, men at studerende som læser Teksam ofte har kontakt til kommunerne.
- Jesper spurgte ind rammerne for specialet. Annemette og Gary forklarede, at man kunne skrive specialet på forskellige måder: Enten enkeltfagligt eller integreret med kombinationsfaget. Specialer på Miljøbiologi har ofte en form for eksperimental karakter eller anden form for inddragelse af praksis. Integrerede specialer er typisk for studerende, der kombinerer med Molekylærbiologi, Geografi og Teksam. Der kan være udfordringer i at kombinere fagene i specialet, hvis fagene fagligt er langt fra hinanden.
- Jesper spurgte, om man rekrutterede studerende ved Uddannelsesmessen. Allan forklarede, at den centrale studievejledning og bachelorstudievejledningerne deltager i flere forskellige uddannelsesmesser. Annemette forklarede, at rekrutteringsudvalget på den naturvidenskabelige bacheloruddannelse især satser på de lokale uddannelsesmesser, men fx også deltager i en messe i Herning. Man satser særligt på studenterdrevet rekruttering.
- Jesper spurgte ind til, om faget har studenterudvekslingsaftaler på andre universiteter. Gary fortalte, at dette var tilfældet – særligt Erasmus-aftalerne fungerende godt. Jesper bemærkede, at industrien så positivt på udvekslingsaftaler – særligt hvis man kunne tiltrække studerende fra andre lande, som kunne fortsætte udviklingen inden for akvakultur. Jesper er med i en konkret aftale om akvakultur, og han er i dialog med Benny Winding Hansen om en kobling til Miljøbiologi. Jesper understregede desuden, at politikerne burde afsætte penge til udveksling.

Information og diskussion om Environmental Risk

- Gary forklarede, at Environmental Risk er en fagintegreret kandidatuddannelse. De studerende kan være bachelorer fra RUC – men man ser gerne, at de også kommer fra andre universiteter, herunder udenlandske universiteter. Fordelen ved uddannelsen er, at udenlandske studerende ikke behøver forholde sig til RUC's kombistruktur, som kan være svært at forstå for udlændinge. Environmental Risk er en bredere uddannelse end Miljørisiko, idet man også inddrager geografi, geologi og regulering. Selvom uddannelsen således primært er inden for det naturvidenskabelige område, så har den også et hjørne af samfundsvidenskaben. De studerende bliver således klædt på til at benytte de naturvidenskabelige værktøjer i forhold til de aktører, som har brug for disse.
- Gary og Annemette forklarede, at det er svært at markedsføre uddannelsen til bachelorstuderende – bl.a. fordi LinkedIn ofte benyttes af færdiguddannede kandidater og ikke bachelorer, mens bachelorer ikke deltager i uddannelsesmesserne. Desuden er det svært at markedsføre på andre universiteter. Dog har der været flere tiltag så som deltagelse på konferencer og messer, oprettelse

af facebookgruppe samt tilstedeværelse på forskellige masterportaler på internettet. Desuden er det nemmere at rekruttere i lande som fx Tyskland, hvor der ikke er mangel på naturvidenskabelige studerende.

- Anette påpegede, at hvis arbejdsmarkedet har brug for dimittenderne, så skal der nok komme studerende til uddannelsen. Annemette og Gary tilføjede, at uddannelsen blev starten med baggrund i, at der var en efterspørgsel for denne type uddannelse – særligt fra udlandet. Desuden har aftagere givet tilsagn om behovet for uddannelsens dimittender.
- Anette angav, at der for næverende netop var et uopfyldt behov for kandidater inden for dette område. Hun skal selv ansætte to stillinger, og det er svært at finde de relevante kandidater. Desuden står Danmark internationalt set stærkt på dette område, derfor skal det nok tiltrækker personer fra udlandet. Man kunne fremstille uddannelsen mere skarpt, hvis man markedsførte den i forhold til de politiske og globale dagsordner – som fx FNs fokus på vand samt hele fødevareproduktionen. Anette ser et kæmpe potentiale for uddannelsen, fordi den ikke findes andre steder. Uddannelsen kunne være relevant i forhold til Kinas problemer med håndtering af vand – herunder teknologiske udfordringer og risikovurderinger. Det kunne også være relevant i forhold til håndtering af regnvand i Danmark.
- Jesper påpegede, at Skandinavien har et internationalt brand om at være et rent og sundt sted. Det kunne man benytte markedsføringsmæssigt.
- Anette foreslog, at man havde fokus på politikernes handlingsplaner. Politiske initiativer kan sætte forskningsinitiativer i gang. Der vil blive meget fokus på produktion og næringsstofkredsløb – fx kvælstofkredsløbet.
- Jesper supplerede med, at genbrug af fosfor fra vand ligeledes kunne blive meget aktuelt. Desuden har det vist sig, at lovgivningen sætter gang i en ny udvikling – en stram miljølovgivning i Danmark har resulteret i forskning og udvikling af bæredygtige produkter.
- Anette påpegede, at særligt Natur- og Landbrugskommissionens handlingsplaner kunne være relevante for uddannelsen. Fx hvordan håndterer man landbrugets udfordringer, og hvor skal fødevareerhvervet hen? Desuden bliver diskussionen om vand vigtigere – bl.a. i forhold til geografi og ressourcer. Det bliver vigtigt fremover – fx en problemstilling vedrørende, at fosfor er i lande, hvor der er politiske udfordringer. Desuden er der behov for fokus på stenrev og kystnære områder, samt biomasse og algeproduktion. Der er politisk interesse for disse emner.
- Gary efterspurgte konkrete cases, som de studerende kunne inddrage i specialet.
- Anette foreslog, at man kunne tale med forsyningsselskaber, som bl.a. skal lave klimatilpasninger. De kunne måske bruge nogle specialestuderende.
- Jesper supplerede med, at selvom uddannelsen ikke var en teknologisk ingeniøruddannelse, så kunne ingeniørvirksomheder godt være aftagere, fordi de kan stå med de udfordringer, som uddannelsen beskæftiger sig med. Desuden er der fokus på produktion af fisk til havs – hvor muslinger og makroalger er involveret.
- Anette påpegede i forhold til informationsmaterialet om Environmental Risk, at 'Environmental management' kan være misvisende, idet det normalt betyder miljøledelse og miljøstyring.
- Gary medgav, at det ikke var den tilsigtede betydning, da uddannelsen ikke uddanner miljøledelse. Der tænkes mere på miljøforvaltning.
- Jesper påpegede, at praktik i erhvervslivet kunne være en måde som rustede de studerende til arbejdsmarkedet.

- Jesper og Anette påpegede dog, at virksomheden skal have noget ud af praktikken. Hvis det er en kort praktik, så er det ikke interessant, idet det er krævende med indkøring og oplæring af praktikanten.
- Gary påpegede muligheden for, at en praktikant kunne vise sig at være relevant at ansætte som studentermedhjælp.
- Jesper kunne godt se den fordel, men det ville kræve et godt match mellem virksomhed og studerende. Desuden kunne det betyde, at virksomheden ikke ville have en ny praktikant.
- Anette sagde, at en dimittend er bedre stillet, hvis vedkommende har relevant praktikerfaring.
- Anette kunne se gode perspektiver i at inddrage virksomheder i projektarbejdet. Særligt små virksomheder, som har nogle relevante dagsordner, men som ikke har ressourcerne.
- Jesper supplerede med, at der kunne være opgaver i virksomheder, som flere projektgrupper kunne arbejde med løbende. Det kunne være udviklingsopgaver, som virksomheden ikke selv kunne løfte.